

UKD	NORMA BRANŻOWA	SWW
Hutnictwo Żelaza i Stali		BN-75/0644-41
	Walcówka stalowa trapezowa do wyrobu pierścieni sprężystych.	Zamiast PN-68/H-92604 Grupa katalogowa III 22

1. WSTĘP

Przedmiotem normy jest walcówka o przekroju trapezowym walcowana na gorąco ze stali sprężynowej, stosowana do wyrobu pierścieni sprężystych dla nawierzchni kolejowej.

2. OZNACZENIE

2.1. Sposób budowy oznaczenia. Oznaczenie powinno zawierać:

- nazwę wyrobu,
- numer normy.

2.2. Przykład oznaczenia walcówki trapezowej:

WALCÓWKA TRAPEZOWA BN-75/0644-41

3. WYMAGANIA

3.1. Powierzchnia

3.1.1. Powierzchnia walcówki powinna być gładka i nie powinna wykazywać pęknięć, naderwań, łusek, zawalcowań i wtrąceń niemetalicznych widocznych okiem nieuzbrojonym.

Dopuszcza się bez usuwania drobne wady powierzchniowe jak nitki, rysy, wgniecenia zgorzeliny i chropowatość, jeżeli ich głębokość sprawdzona przez próbne usuwanie nie przekracza 0,3 mm, licząc od wymiaru rzeczywistego i jeżeli nie są skoncentrowane na łukach naroży przy mniejszej podstawie trapezu.

3.1.2. Końce. Walcówkę dostarcza się z jednym końcem obciętym. Na powierzchni cięcia nie dopuszcza się rozwarstwień i pozostałości jamy usadowej, widocznych okiem nieuzbrojonym.

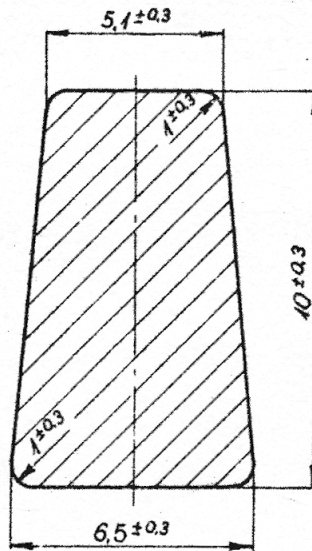
3.2. Wymiary

3.2.1. Kształt geometryczny, wymiary i dopuszczalne odchyłki wymiarowe przekroju poprzecznego walcówki powinny odpowiadać wymaganiom wg rysunku.

Masa 1 m walcówki obliczona z wymiarów nominalnych dla gęstości właściwej stali 7,85 kg/dm³ wynosi 0,455 kg.

Zjednoczenie Hutnictwa Żelaza i Stali

Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Hutnictwa Żelaza i Stali zarządzeniem nr 29/75 z dnia 25.08.1975 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1.01.1976 r. /Dz.Norm. i Miar nr..... poz...../

3.2.2. Wielkość kręgów. Walcówkę dostarcza się w kręgach o średnicy wewnętrznej około 600 mm i o masie 60 do 110 kg, jeżeli przy zamawianiu nie uzgodniono inaczej.

Dopuszcza się dostawę do 10 % masy partii kręgów o masie mniejszej niż 60 kg, lecz nie mniejszej niż 35 kg.

Zwoje walcówki w kręgu nie powinny być skręcone względem osi podłużnej.

3.3. Materiał

3.3.1. Skład chemiczny. Walcówkę wykonuje się ze stali 40 S2, której skład chemiczny stwierdzony na podstawie analizy wytopowej powinien odpowiadać wymaganiom wg PN-74/H-84032.

3.3.2. Dopuszczalne odchyłki składu chemicznego w przypadku wykonywania analizy kontrolnej na próbkach pobranych z walcówki powinny odpowiadać wymaganiom wg PN-73/H-93003.

W przypadku stwierdzenia większych odchyłek w stosunku do podanych w PN-73/H-93003 dopuszcza się zwolnienie partii tylko za zgodą zamawiającego.

3.4. Własności mechaniczne walcówki sprawdzone na próbkach pobranych z walcówki w stanie dostawy, oraz na próbkach kwalifikacyjnych ulepszonych cieplnie powinny odpowiadać wymaganiom wg tablicy 1.

Tablica 1

Rodzaj próbek	Własności wytrzymałościowe		
	R _m		A ₅ min %
	kG/mm ²	N/mm ²	
Próbki surowe pobrane z walcówki w stanie dost.	70-82	687-804	21
Próbki kwalifikacyjne ulepszone cieplnie	min.140	min.1373	6

3.5. Własności technologiczne. Walcówka poddana próbie skręcania o kąt $3 \times 360^\circ$ a następnie odkręcania do położenia wyjściowego, nie powinna wykazywać pęknięć powierzchniowych i odkształceń trwałych przekraczających 45° względem wzdłużonej osi badanej próbki.

Próbie skręcania przeprowadza się na próbkach pobranych z walcówki w stanie dostawy.

3.6. Odwęglenie. Głębokość warstwy całkowicie odwęglonej walcówki w stanie dostawy, nie powinna przekraczać 0,2 mm na stronę.

3.7. Stan dostawy. Walcówkę dostarcza się w stanie surowym, Jeżeli wytrzymałość na rozciąganie R_m walcówki w stanie surowym przekracza 82 kg/mm^2 / 804 N/mm^2 / to walcówkę należy dostarczać w stanie zmiękczonej z zachowaniem granicznych wartości R_m jak dla stanu surowego.

3.8. Cechowanie. Walcówkę cechuje się na przywieszkach przez wybitcie /umieszczenie/ na nich następujących znaków:

- znak wytwórcy,
- znak stali,
- numer wytopu lub umowny znak,
- znak KJ wytwórcy.

Przywieszki należy mocować do każdego kręgu walcówki.

4. PAKOWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Walcówkę dostarcza się w kręgach związanych drutem lub walcówką o średnicy do 6 mm, co najmniej w dwóch miejscach równomiernie rozmieszczonych na obwodzie kręgu.

4.2. Transport. Walcówkę przewozi się odkrytymi środkami transportu. W przypadku załadunku do wagonu więcej niż jeden partii walcówki, należy je zabezpieczyć przed pomieszaniem.

5. BADANIA

5.1. Partia. Walcówkę bada się partiami. Partię stanowi walcówka pochodząca z jednego wytopu.

5.2. Rodzaje badań, pobieranie próbek, opis badań i ocena wyników badań wg tablicy 2.

5.3. Badania powtórne. W przypadku uzyskania choćby na jednej próbce danego badania wyników niezgodnych z wymaganiami normy, należy to badanie powtórzyć na podwójnej liczbie próbek w stosunku do pierwotnie pobranych.

Powtórnie należy przeprowadzić te badania, które dały wyniki niezgodne z wymaganiami normy. Kręgi walcówki, z których pobrane próbki dały wyniki niezgodne z wymaganiami normy, należy usunąć z partii.

W przypadku uzyskania podczas powtórnego badania chociażby na jednej próbce wyniku ujemnego, należy daną partię uznać za niezgodną z wymaganiami normy.

5.4. Ocena partii. Jeżeli wyniki wszystkich badań odpowiadają wymaganiom normy partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy.

Tablica 2

Lp.	Rodzaj badania	Pobieranie próbek	Opis badania	Ocena wyników badania
1	2	3	4	5
1	Sprawdzenie powierzchni i końców /3.1./	10 % kręgów z partii	należy przeprowadzić nieuzbrojonym okiem; w przypadkach koniecznych dopuszcza się użycie pilnika lub tarczy szlifierskiej	jeżeli wyniki nie odpowiadają wymaganiom należy przeprowadzić badania powtórne wg 5.3.
2	Sprawdzenie wymiarów /3.2/		należy przeprowadzić uniwersalnymi przyrządami pomiarowymi lub sprawdzianami z dokładnością 0,1 mm, w odległości co najmniej 2 m od końca	
3	Sprawdzenie składu chemicznego-analiza wytopowa /3.3.1./	wg PN-71/H-04004	należy przeprowadzić wg: PN-66/H-04010, PN-66/H-04012, PN-74/H-04014, PN-68/H-04014, PN-73/H-04015, PN-75/H-04016, PN-61/H-04018, PN-74/H-04024 lub innymi metodami o tej samej dokładności	jeżeli wyniki nie odpowiadają wymaganiom, partię należy uznać za niezgodną z wymaganiami normy
4	Sprawdzenie składu chemicznego-analiza kontrolna /3.3.2./	wg PN-65/H-04006 z jednego kręgu z partii		jeżeli wyniki nie odpowiadają wymaganiom, należy przeprowadzić badania powtórne wg 5.3.
5	Sprawdzenie własności mechanicznych - próba rozciągania /3.4./	wg PN-75/H-04308 z 2 % lecz nie mniej niż z dwóch kręgów z partii po jednej próbie do próby w stanie ulepszonym cieplnie	należy przeprowadzić wg PN-71/H-04310 na próbkach nieobrobionych mechanicznie, przy czym przekrój poprzeczny próbki wylicza się z masy próbki	
6	Sprawdzenie własności technologicznych - próba skręcania /3.5/	z 3 % lecz nie mniej niż z trzech kręgów z partii po jednej próbie	próbę o długości około 300 mm należy zamocować w uchwytach maszyny w sposób zapewniający swobodną długość skręcania równą $30 S_0$ i poddać skręceniu z równomierną prędkością o kąt $3 \times 360^\circ$ a następnie odkręcaniu do położenia wyjściowego	
7	Sprawdzenie odwęglenia /3.6./	z dwóch kręgów z partii po jednej próbie	należy przeprowadzić metodą mikroskopową wg PN-66/H-04506	
8	Sprawdzenie wymagań dodatkowych /3.7./ - na żądanie zamawiającego uzgodnione przy zamawianiu	wg uzgodnienia	należy przeprowadzić wg wymagań uzgodnionych przy zamawianiu	

5.5. Zaświadczenie jakości i atest

5.5.1. Zaświadczenie jakości. Wytwórca zobowiązany jest wystawić dla każdej partii zaświadczenie jakości zawierające co najmniej:

- nazwę lub znak wytwórcy,
- oznaczenie wyrobu wg 2.2,
- stwierdzenie o zgodności wyrobu z wymaganiami normy.

5.5.2. Atest. Na żądanie zamawiającego wytwórca zobowiązany jest wystawić dla każdej partii atest, w którym należy podać:

- nazwę lub znak zamawiającego,
- numer i datę zamówienia,
- nazwę lub znak wytwórcy,
- numer wytopu lub umowny znak,
- oznaczenie wyrobu wg 2.2,
- masę partii i liczbę kręgów,
- wyniki wszystkich przeprowadzonych badań
- stwierdzenie o zgodności wyrobu z wymaganiami normy,
- znak i podpis KJ wytwórcy.

6. POSTĘPOWANIE Z PARTIĄ UZNANĄ ZA NIEZGODNĄ Z WYMAGANIAMI

NORMY

Partię uznaną za niezgodną z wymaganiami normy, wytwórca może przesortować, naprawić lub obrobić cieplnie i przedstawić do badań jako nową partię.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE DO BN-75/0644-41

1. Instytucja opracowująca normę - Zjednoczenie Hutnictwa Żelaza i Stali

2. Istotne zmiany w stosunku do PN-68/H-92604

- a/ zwiększono promień zaokrąglenia naroży z 0,8 mm na 1 mm,
- b/ zmieniono oznaczenie gatunku stali z 40S2A na 40S2 zgodnie z PN-74/H-84032,
- c/ w tablicy własności wytrzymałościowych w miejsce własności dla stanu zmiękczonego /M/ wprowadzono własności dla stanu surowego,
- d/ wprowadzono stan dostawy surowy zamiast stanu zmiękczonego /M/, przy czym norma przewiduje dostawę walcówki w stanie zmięczonym /M/ w przypadkach gdy wytrzymałość na rozciąganie /Rm/ przekracza 82 kG/mm^2 / 804 N/mm^2 /.

3. Normy i dokumenty związane

- PN-71/H-04004 Stwierdzenie składu chemicznego stali i staliwa. Pobieranie i przygotowanie próbek do analizy wytopowej.
- PN-65/H-04006 Analiza chemiczna stali i staliwa. Pobieranie i przygotowanie próbek z wyrobów
- PN-66/H-04010 Analiza chemiczna surówki, żeliwa i staliwa. Oznaczanie całkowitej zawartości węgla
- PN-66/H-04012 Analiza chemiczna surówki, żeliwa i stali. Oznaczanie zawartości manganu
- PN-74/H-04013 Analiza chemiczna surówki, żeliwa i stali. Oznaczanie zawartości krzemu
- PN-68/H-04014 Analiza chemiczna surówki, żeliwa i stali. Oznaczanie zawartości fosforu
- PN-73/H-04015 Analiza chemiczna surówki i stali. Oznaczenia zawartości siarki
- PN-75/H-04016 Analiza chemiczna surówki, żeliwa i stali. Oznaczanie zawartości chromu
- PN-74/H-04018 Analiza chemiczna surówki, żeliwa i stali. Oznaczanie niklu.
- PN-74/H-04024 Analiza chemiczna surówki, żeliwa i stali. Oznaczanie zawartości miedzi.
- PN-75/H-04308 Pobieranie odcinków próbnych i przygotowanie próbek do badań własności mechanicznych stalowych wyrobów hutniczych
- PN-71/H-04310 Próba statyczna rozciągania metali
- PN-66/H-04506 Pomiar głębokości odwęglania hutniczych wyrobów stalowych
- PN-74/H-84032 Stal sprężynowa /resorowa/. Gatunki
- PN-73/H-93003 Walcówka i pręty walcowane lub kute na gorąco ze stali sprężynowej. Wymagania i badania.

4. Normy zagraniczne i zalecenia międzynarodowe

UJC 864-3 Technical specification for the supply of spring steel washers for use in the permanent way.